St. Joris
Laundry Services

Kwaliteitshandboek

Aanbevelingen inzake de behandeling van textiel voor zorginstellingen februari 2018

Inleiding en verantwoording van het document

In juli 1991, publiceerde een werkgroep van de Hoge Gezondheidsraad, afdeling Ziekenhuishygiëne, een document getiteld 'Aanbevelingen inzake de behandeling van ziekenhuislinnen'. Deze aanbevelingen werden herzien in 2005 en daarna gedeeltelijk aangepast 2014.

De Hoge gezondheidsraad acht het anno 2017 opportuun om in het licht van de technologische evolutie van textiel de aanbevelingen bij te werken. Deze aanbevelingen zijn gebaseerd op de RISK Analysis and Biocontamination Control (RABC)- eisen uit de norm EN 14065 en de nationale normen.

1. Onderworpen instellingen

De hiernavolgende aanbevelingen zijn van toepassing op alle zorginstellingen, die patiënten, bejaarden, jonge kinderen en personen met een beperking opnemen.
Het betreft bijvoorbeeld acute ziekenhuizen, instellingen voor middellang en lang verblijf, revalidatiecentra, rusthuizen, woon- en zorgcentra, psychiatrische instellingen, enz.

Ongeacht of deze instellingen het wassen van het textiel zelf verzekeren of het aan industriële wasserijen toevertrouwen, zijn de hierna volgende kwaliteitscriteria alsook de modaliteiten (behandeling, vervoer, opslag) van toepassing.

De volgende aanbevelingen kunnen ook als leidraad dienen voor de uitwerking van een procedure voor de behandeling van textiel bestemd voor elke bijzonder kwetsbare patiënt, die buiten de zorginstellingen behandeld wordt.

2. Onderworpen textiel

De volgende aanbevelingen zijn van toepassing op al het textiel dat gebruikt wordt in bovenvermelde instellingen, meer bepaald:

- het platte linnen,
- het linnen afkomstig van het operatiekwartier of vergelijkbaar linnen,
- de werkkleding,
- het « delicaat » genoemd textiel (babykleertjes, knuffeldieren, enz.),
- het huishoudelijk linnen,
- de raam- en bedgordijnen,
- het bedlinnen (hoofdkussen, dekbedden, dekens, enz.).

De kwaliteitscriteria voor de behandeling van de verschillende textielsoorten moeten worden gevolgd, ongeacht of het textiel eigendom is van de instelling of niet (aangekocht of gehuurd textiel). Het is de taak van de betrokken instelling zich daarvan te vergewissen bij het opstellen van een huurcontract.

De huidige aanbevelingen zijn niet van toepassing op medische hulpmiddelen zoals fixatiemateriaal. Hiervoor wordt verwezen naar "Goede praktijken voor de sterilisatie van medische hulpmiddelen" (HGR 9256, 2017). Eveneens valt

de behandeling van het persoonlijk linnen van langdurig opgenomen patiënten buiten het toepassingsgebied van deze aanbevelingen.

Al het ander soort textiel moet een specifieke behandeling krijgen zoals beschreven staat onder punt 5.2 van deze aanbevelingen.

3. Omschrijving van de term 'behandeling van textiel'

Onder "behandeling" verstaat men de globale aanpak van het textiel vanaf het gebruik ervan tot de recuperatie ervan voor een volgend gebruik.

Het betreft dus (zie schema):

- de adequate manipulatie van het gebruikt textiel,
- de aangepaste inzameling en verpakking ervan bij de gebruiker,
- het interne vervoer ervan binnen de instelling,
- de modaliteiten voor de opslag en voor de behandeling van gebruikt textiel,
- het vervoer van het gebruikt textiel naar de wasserij,
- de ontvangst, sortering en uitpakken van de zakken in de wasserij,
- de verschillende onderhoudsfasen; het "wasproces" genoemd (van voorwas tot verpakking),
- het vervoer van het proper textiel naar de betrokken instelling,
- de ontvangst en de verdeling van proper textiel binnen de instelling,
- de opslag en de adequate manipulatie van het proper textiel.

De behandeling van het textiel moet opgenomen worden in een documentbeheer- en evaluatiesysteem.

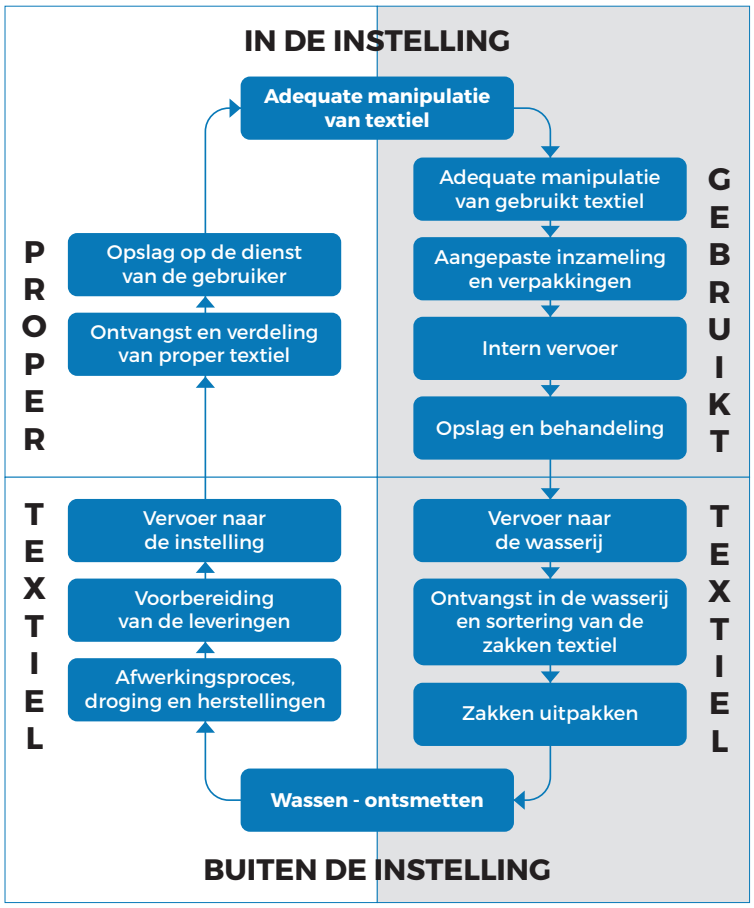

4. Beoogde doelstellingen en gewenste kwaliteitscriteria

Om zowel aan de patiënten als aan het personeel van zorginstellingen kwaliteitstextiel te verstrekken, is het belangrijk dat bij de verschillende behandelingsfasen (in het bijzonder de was- en afwerkingsfasen) bepaalde criteria bereikt worden:

- fysische
- chemische
- microbiologische aard.

Deze doelstellingen hebben betrekking tot het textiel dat klaar is voor gebruik.

4.1 Fysische criteria

Deze criteria richten zich op het comfort, het uitzicht, de visuele properheid en het behoud van bepaalde fysische eigenschappen. De hierna omschreven eigenschappen zijn niet alleen afhankelijk van de kwaliteit van het textiel (keuze van de zorginstelling), maar ook van het behandelingsproces.

- Het textiel moet zacht aanvoelen, reukloos en droog zijn.
- Het textiel mag noch uitrafelen, noch losgaan tijdens het gebruik.
- Het textiel moet zonder scheuren, slijtage (zonder pluizen) en/of overdreven herstellingen geleverd worden. Het aantal aanvaarde herstellingen (onder de vorm van stukken) moet door de instelling zelf bepaald worden. Voor het textiel dat afkomstig is van het operatiekwartier is de norm NBN EN 13795, 2004 van toepassing.
- Na het wassen moet het textiel gecontroleerd zijn op en vrij zijn van residuele bevuiling en vlekken.
- Het vergelen en het vergrauwen moeten beperkt gehouden worden.
- De kleuren moeten, afhankelijk van het gebruik van het artikel, voldoende kleurvast zijn voor licht, zweet, was- en bleekproducten en ontsmettingsmiddelen.
- De mechanische slijtage is compatibel met een gemiddelde levensduur van het textiel van tenminste 100 wasbeurten. Er mag maximaal 15 % van het textiel verloren gaan op het einde van het gebruik.
- Het asgehalte moet lager zijn dan 0,7 %.

Bij de eerste wasbeurt mag textiel vervaardigd uit 100 % katoen maximaal 8 % krimpen in zowel de breedte als de lengte (inslag en schering). Het totale verlies aan oppervlakte is lager dan 10 % gedurende de levensduur van het artikel. Gemengde textielproducten (polyester- katoen) zijn meestal gestabiliseerd als ze nieuw zijn.

Bepaald textiel of sommige kledingstukken bezitten één of meerdere bijzondere kenmerken, die tijdens de hele duur van hun gebruik moeten bewaard blijven en/of die opnieuw moeten gegeven worden tijdens hun onderhoud. Dit is het geval met betrekking tot het absorptievermogen, het vocht- en brandwerend vermogen, de luchtdoordringbaarheid en de antibacteriële barrières. Dit is in het bijzonder van toepassing op het operatietextiel en de operatiekledij.

Er dient absoluut te worden gestreefd naar een standaardisatie in afmetingen en kwaliteit van het textiel.

4.2. Chemische criteria

Om ongemakken (roodheid, netelroos) of zelfs ongevallen (allergieën, huidbrandwonden) te vermijden dient bijzondere aandacht geschonken te worden aan de keuze van de wasproducten en de eliminatie ervan op het einde van de wascyclus. Residuen kunnen inderdaad aanwezig blijven in de textielvezels en, bij contact met een vochtige huid (bv. zweet), opnieuw in oplossing worden gebracht en zo irritatie van de huid veroorzaken.
De wascyclus van het textiel vereist inderdaad het gebruik van diverse wasproducten zoals fosfaatvrije opper-

vlakte-actieve stoffen, enzymen, oxidantia, optisch witmakers, oplosmiddelen en zelfs ontsmettingsmiddelen, alsook water waarvan het metaal- (ijzer in het bijzonder) en kalkgehalte (calciumcarbonaat) verschillend is afhankelijk van de regio.

De beoogde doelstelling op het einde van de wascyclus is het bekomen van textiel dat vrij is van chemische residuen en waarvan de pH van het laatste spoelwater tussen 5,5 en 7,5 ligt.

De middelen om deze doelstellingen te bereiken worden in het wasproces omschreven. De middelen en de frequentie van de controle erop worden in hoofdstuk 8 omschreven.

4.3 Microbiologische criteria

Het is de bedoeling om te voorkomen dat het textiel mogelijks pathogene micro-organismen zou overbrengen bij een volgend gebruik.

De wasserij dient hiertoe te werken volgens de Europese RABC-norm NBN EN 14065 die omschrijft hoe de wasserij de microbiologische kwaliteit van het linnen kan waarborgen.

Het gebruiksklare textiel moet vrij zijn van pathogene micro-organismen, (schimmels inbegrepen) en/of micro-organismen verantwoordelijk voor zorginfecties. Het totaal aantal micro-organismen op het gebruiksklare textiel moet minder dan 12 KVE (Kolonie vormende eenheid) per 25 cm2 (AFNOR-norm – Frankrijk; NBN EN 14065) bedragen.

De modaliteiten en de frequentie van de microbiologische controles worden omschreven in hoofdstuk 8.

5. Concept van de wasserij

De wasserij zal zo ingedeeld worden dat de éénrichtingsflow vanaf de ontvangst van het gebruikt textiel tot de aflevering van het proper linnen gerespecteerd wordt (principe van het “steeds vooruit gaan”).

Er is een architectonische scheiding tussen de reine en de vuile zone. Bovendien is er een ventilatie aanwezig die een luchtstroom van de reine zone naar de vuile zone verzekert. Er mag in geen geval lucht terugstromen van de vuile zone naar de reine zone. Met andere woorden, indien er een rechtstreekse verbinding bestaat tussen de reine zone en de vuile zone dan dient de reine zone in overdruk te staan.

De lucht van de lokalen, waar het gebruikte textiel opgeslagen en gesorteerd wordt, wordt naar buiten afgezogen.

Er moet eveneens een organisatorische scheiding zijn tussen de reine en de vuile zone.

De vloer moet effen zijn, maar niet glad; de vloer- en muurbekledingen moeten gemakkelijk afwasbaar zijn (zie aanbevelingen HGR 8580 “works in hospitals” – Fiches 5a-b-c).

Er moeten afzonderlijke sanitaire installaties en kleedkamers voorzien zijn voor het personeel dat gebruikt textiel behandelt.

6. Gids van goede praktijk betreffende de behandeling van textiel

Elke patiënt krijgt bij opname proper beddengoed met tenminste een deken en/of dekbed en eventueel handdoeken en kledij.

Behalve uitzonderingen omschreven in de wet, krijgt elke werknemer3, inbegrepen interim personeel/stagiairs, vrijwilligers of studenten, van een zorginstelling werkkleding aangeboden om te vermijden dat de werknemer zich vuil maakt door de aard van zijn activiteiten" (K.B. 19.12.2006; Codex over het welzijn op het werk, bijlage I). Het beheer van deze werkkleding wordt overgenomen door de instelling in het belang van de veiligheid van het personeel en de patiënten, alsook om de microbiologische kwaliteit van de werkkleding te kunnen garanderen.

6.1. De verschillende behandelingsfasen:

6.1.1 Verzameling van het gebruikt textiel in het zorginstelling

Al het gebruikte textiel is mogelijk besmet. De manipulatie ervan vereist het naleven van de algemene voorzorgsmaatregelen. Zakken met textiel afkomstig van patiënten voor wie specifieke voorzorgsmaatregelen gelden, moeten niet worden voorzien van een speciale markering (zoals gele zakken) (HGR 9277, publicatie in voorbereiding).
Aan de andere kant kunnen zakken van verschillende kleuren gebruikt worden om textiel te kunnen identificeren dat specifiek moet worden behandeld (werkkleding, delicaat textiel, enz.).

Het gebruikte textiel wordt zo snel mogelijk in een waterdichte wegwerpbare zak verzameld voor transport. Elke bijkomende behandeling op de dienst (bv. tellen, sorteren, uitspoelen) levert een besmettingsrisico op en is dus ten zeerste afgeraden. Elke manipulatie van textiel potentieel bevuild met bloed of lichaamsvochten vereist het dragen van handschoenen. Na het uittrekken van de handschoenen worden de handen ontsmet met handalcohol.

Gezien de kwaliteit van de huidige zakken is het niet langer nodig om een "dubbele zak" te gebruiken (tenzij de buitenzijde van de zak bevuild is met bloed of lichaamsvochten).

De zakken worden zo gevuld dat ze gemakkelijk te hanteren zijn; deze mogen een gewicht van 10 kg niet overschrijden.
Op de dienst moet het gebruikte textiel worden verzameld in zakken die zijn vastgemaakt in houders; indien deze houders gesloten zijn, moeten deze worden voorzien van een voetbediening.

De zakken moeten vóór hun vervoer goed gesloten worden.
De zakken met gebruikt textiel worden minstens éénmaal per dag, zaterdag, zon- en feestdagen inbegrepen, op de diensten opgehaald.

Elk ander systeem voor het verzamelen van het gebruikte textiel moet garanderen dat er zo weinig mogelijk manipulaties nodig zijn en er geen contact is met proper textiel.

De instelling werkt doeltreffende richtlijnen en procedures uit om te voorkomen dat voorwerpen of vreemde elementen (bijvoorbeeld scherpe voorwerpen) zich tussen het gebruikt textiel bevinden.

6.1.2 Intern vervoer en opslag van gebruikt textiel in het zorginstelling

De karren, die uitsluitend gebruikt worden voor het vervoer van gebruikt textiel, worden in geval van bevuiling gereinigd en eventueel een lage desinfectie ondergaan.
Wanneer de karren bestemd voor het vervoer van gebruikt textiel, ook ingezet worden voor het vervoer van proper textiel, dan moeten deze karren na het vervoer van gebruikt textiel gereinigd en ontsmet worden.

Op volgende twee niveaus binnen het circuit bevinden zich opslagplaatsen voor gebruikt textiel:

- Op de verpleegafdelingen dienen de lokalen bestemd voor de opslag van gebruikt textiel gescheiden te zijn van die voor proper textiel. De lokalen bestemd voor gebruikt textiel bevinden zich op een aangepaste plaats voor verder transport.
- Centraal in de instelling moeten de lokalen bestemd voor de opslag van gebruikt textiel zich op het einde van het circuit (uitgang, laden van de vrachtwagens, enz.) bevinden.

Het centrale opslaglokaal moet voldoende groot zijn om het geproduceerde volume tussen twee inzamelingen op te slaan. Het aantal tussenopslagplaatsen voor gebruikt textiel dient beperkt te worden.

Vloer- en muurbekleding van deze lokalen moeten afwasbaar zijn. Er moet een waterpunt aanwezig zijn. De lokalen moeten perfect proper gehouden worden (dagelijkse reiniging). Ze moeten op correcte wijze geventileerd worden (in onderdruk als er een kunstmatige verluchting is) en idealiter op een temperatuur lager dan 20° C blijven.

6.1.3 Extern vervoer van gebruikt textiel

Bij het extern vervoer van de zorginstelling naar de wasserij, mag gebruikt textiel niet rechtstreeks in contact komen met het proper textiel.

Het vervoer van proper en gebruikt textiel in hetzelfde voertuig mag enkel gebeuren indien volgende voorwaarden vervuld zijn:

- Het proper textiel en de zakken met het gebruikte textiel worden in afzonderlijke compartimenten geplaatst.
- Als dit niet het geval is, moet het proper textiel verpakt worden en moet er een beschermhoes bestand tegen de verschillende manipulaties gedurende het vervoer over de kar met het proper textiel worden aangebracht.

Indien aan deze voorwaarden niet voldaan wordt, dient er een afzonderlijk vervoer voor het gebruikt en proper textiel voorzien te worden.
De binnenzijde van de laadruimte van de transportwagen moet minstens éénmaal per week gereinigd en ontsmet worden.

6.1.4 Opslag en sortering van gebruikt textiel in de wasserij

Zodra het gebruikte textiel in de wasserij aankomt, wordt het in een koel en verlucht lokaal opgeslagen.

Het uitpakken van de zakken met gebruikt textiel moet in de vuile zone plaatsvinden.

De verschillende types textiel en de daaraan gekoppelde behandelingen kunnen onderscheiden worden door zakken in een verschillende kleur of een andere soort kar te gebruiken.

Het personeel moet persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) ter beschikking hebben en dragen om het gebruikte textiel te hanteren.

Het personeel, werkzaam in de vuile zone, mag niet in contact komen met het proper textiel. Daarom wordt het afgeraden om hetzelfde personeel in te zetten voor zowel de behandeling van het gebruikte als van het proper textiel. Indien het personeel zich verplaatst van de vuile zone naar de propere zone, moet de werkkledij gewisseld worden of dienen de PBM verwijderd te worden en de handen ontsmet.

6.1.5 Wasproces in de wasserij

Het wasproces bestaat uit een voorwas, hoofdwas, spoelen, centrifugeren of persen, drogen en verpakken.
Het wasproces moet voldoende ontsmettend werken zodat na het gehele proces alle

pathogene micro-organismen en/of kiemen die verantwoordelijk zijn voor zorginfecties afgedood zijn. Dit gebeurt bij voorkeur aan de hand van een thermische ontsmetting.

Een A0-waarde van minimum 600 is vereist (HGR 9256, 2017).
Indien niet voldaan wordt aan de waarde, is een chemische ontsmetting tijdens het wasproces noodzakelijk om deze vereiste te bereiken.

Naargelang het soort textiel (bv.: delicate kinderkleding, polyester/katoen, werkkleding) worden er afzonderlijke en aangepaste wasprocessen voorzien.
Er worden enkel producten gebruikt die de slijtage van het textiel beperken en die geen irritatie veroorzaken.
Indien een ontsmettingsmiddel wordt gebruikt, moet dit product toegelaten zijn (KB 8 mei 2014).

Het aantal en de kwaliteit van de spoelbeurten moeten toelaten de onder punt 4 vermelde doelstellingen te bereiken.

6.1.6 Afwerkingsproces in de wasserij

De wachttijd van het proper en vochtig textiel na het wassen en vóór het volledig drogen dient zo kort mogelijk gehouden te worden.
Verdere manipulatie van proper textiel moet tot een minimum worden herleid. Elk interventie die mogelijks textielverontreiniging veroorzaakt, herstelling of bleking, enz. zal leiden tot een nieuw wasproces.

Bij levering aan de zorginstelling mag er in de verpakking geen condens te bemerken zijn.

De zorginstelling en de wasserij bepalen in onderling overleg de vorm waarin het textiel wordt afgeleverd (aantal stuks per verpakking, aard van de verpakking, wijze van plooien, enz.).

Om de microbiologische kwaliteit en het comfort van het textiel te garanderen, wordt al het nieuw textiel minstens éénmaal gewassen alvorens in gebruik te worden genomen.

6.1.7 Opslag van proper textiel in de wasserij en vervoer van proper textiel

Het opslaglokaal voor proper textiel in de wasserij wordt enkel hiervoor en voor het aanvullen van de kasten of karren bestemd voor de gebruiker voorbehouden.

Het lokaal is droog, goed geventileerd, proper en geïsoleerd van de laadruimte.
Het vervoer van proper textiel gebeurt in gesloten of beschermde containers of karren, die proper en ontsmet zijn.
Wanneer de karren bestemd voor het vervoer van gebruikt textiel, ook gebruikt worden voor het vervoer van proper textiel, dan moeten deze karren na het vervoer van gebruikt textiel gereinigd en ontsmet worden.

Vóór het transport buiten de wasserij moet een beschermhoes die bestand is tegen de verschillende behandelingen te wijten aan het vervoer, over de kar met het proper textiel worden aangebracht. Deze beschermhoes moet proper of idealiter voor eenmalig gebruik zijn. In de transportvoertuigen komt het proper textiel in geen geval in contact met het gebruikt textiel.

6.1.8 Adequate manipulatie van proper textiel

Indien met alle voorafgaande aanbevelingen rekening wordt gehouden mag men aannemen dat het uitgangskiemgetal (bioburden) op het proper linnen, geleverd aan de zorginstelling, kleiner is dan 12 KVE per 25 cm². Bijgevolg is het belangrijk de kwaliteit van het linnen te bewaren tot het bij de patiënt wordt gebruikt.

In dat opzicht:
- moet elke manipulatie van proper textiel met zuivere handen gebeuren (HGR 9344, 2018);
- moet het aantal manipulaties van het textiel tijdens de levering en de verdeling, tot een minimum worden herleid. De voorkeur gaat uit naar afgedekte karren of gesloten kasten;
- moet het benodigde textiel zo dicht mogelijk bij het moment en de plaats van gebruik uitpakt worden;
- mag er geen proper textiel worden bewaard buiten de opslagruimtes;
- moet de wachttijd van de karren in halls, gangen, enz. worden beperkt;
- moet al het uitgepakt textiel dat in contact komt met de omgeving van een patiënt beschouwd worden als gebruikt textiel. Dit mag niet gebruikt worden voor een andere patiënt en moet verwijderd worden.

Het textiel wordt na elke patiënt vervangen en gewassen.
Alle textiel dat zichtbaar bevuild is met lichaamsvochten of bloed wordt onmiddellijk vervangen. De vervangfrequentie en de modaliteiten voor het verzamelen van het gebruikte textiel (al dan niet zichtbaar bevuild) moeten door elke instelling worden bepaald. Enkele frequenties zijn door de HGR ter informatie opgenomen in een tabel in bijlage II.

6.2 Textiel met bijzondere kenmerken.

Gezien de grote verscheidenheid aan soorten textiel raadt de HGR aan om de instructies van de fabrikant te volgen en de hoogste mogelijke wastemperatuur te kiezen.

6.2.1 "Delicaat" textiel (bv babykleertjes)

Onder "delicaat" wordt verstaan alle textiel dat het hierboven beschreven wasproces niet verdraagt. De inzameling van dit textiel gebeurt afzonderlijk (geïdentificeerde zakken) om het volgens aangepaste wascycli en een geschikte afwerking te behandelen.

6.2.2 Textiel bestemd voor patiënten die bijzonder gevoelig zijn voor infecties (neonatologie, oncologie, patiënten met brandwonden)

Als het behandelingsproces van het textiel zoals hierboven omschreven nageleefd wordt en als het vervoer in de vereiste omstandigheden gebeurt (bescherming van proper textiel) mag het textiel als dusdanig worden gebruikt en vereist het geen sterilisatie voor gebruik bij deze patiënten.

6.2.3 Huishoudelijk wasgoed

Deze textielproducten, die meestal zeer vochtig zijn, worden in aparte zakken of netten verzameld.
Ze worden onderworpen aan een specifiek was- en desinfectieproces. Na volledige droging kan het huishoudelijk textiel onverpakt terugbezorgd worden.

6.2.4 Raam- en bedgordijnen, enz.

Deze textielproducten moeten gekozen worden uit een stof die bestand is tegen het wassen, ontsmetten en zelfs strijken. Idealiter zijn ze vervaardigd uit katoen of uit een "onbrandbaar" gemaakte synthetische stof.

6.2.5 Beddengoed

Hoofdkussens en dekbedden die in een wasmachine kunnen gewassen en ontsmet worden, weerstaan de behandelingen in de wasserij.
Bepaalde types hoofdkussens overtrokken door een geplastificeerde hoes, worden manueel onderhouden. Deze moeten droog gehouden worden; gaten en scheurtjes dienen vermeden te worden en, zo aanwezig, moet de hoes vervangen worden.

Bedspreien worden uit katoen gemaakt en volgen hetzelfde circuit als het platte linnen.

6.2.6 Werkkleding van het personeel van zorg instellingen

Ongeacht de regelgeving inzake werkkledij (bijlage I), verloopt het beheer en de verzameling van gebruikte werkkledij afzonderlijk van het overige textiel.

7. Controles

Zowel de behandeling van het textiel als de inzameling, de verdeling en het gebruik moeten gecontroleerd worden.

Er dient een onderscheid in het lastenboek gemaakt te worden tussen:

- de follow-up in de zorginstelling;
- en de behandeling in de wasserij.

Het controleschema moet rekening houden met :
- het type controles,
- hun frequentie,
- de personen die ze uitvoeren.

7.1 In de zorginstelling

Het toezicht moet gericht zijn op
- De architectonische voorwaarden,
- De uitrusting,
- De procedures.

De procedures moeten door een multidisciplinair team, aangeduid door het comité voor ziekenhuishygiëne, worden opgesteld waarin alle betrokken personen bij de behandeling en het gebruik van het textiel vertegenwoordigd zijn.

Minstens één keer per jaar houdt het team voor ziekenhuishygiëne toezicht op de naleving van de interne en externe procedures. Vervolgens wordt het verslag aan het comité voor ziekenhuishygiëne overgemaakt, aangevuld met de resultaten van de controles in de wasserij (zie hierna).

7.2 In de wasserij

Het gaat hier om zowel de interne wasserij van de zorginstelling als de externe wasserij. Het betreft volgend textiel:
- het platte linnen,
- het linnen afkomstig van het operatiekwartier of vergelijkbaar linnen,
- de werkkleding,
- de hoofdkussens.

De wasserij moet een kwaliteitscontrole- en beheerssysteem organiseren in overeenkomst met de norm NBN EN 14065.

Een **kwaliteitsplan** is een ondernemingsproject ontwikkeld om de kwaliteit te beheersen, te verzekeren en te plannen en/of om producten en diensten, processen, productieprocedures en klanttevredenheid te verbeteren en in bredere zin de prestaties van een organisatie en de tevredenheid van alle belanghebbende partijen (leveranciers, personeelsleden, aandeelhouders, enz.) te verbeteren. Een kwaliteitsplan is dus ook een tool voor verandering die een dynamiek creëert van continue vooruitgang in de werking van het bedrijf (interne kwaliteit) en de tevredenheid van haar klanten (externe kwaliteit).

Het kwaliteitsplan steunt op een kwaliteitsmanagementsysteem. De meest gebruikte norm voor de implementatie van het beheersysteem is ISO 9001 en in dit specifieke geval ook de norm NBN EN 14065.

Deze laatste bevat de volgende voorschriften (hoofdstuk 6.3 van de normen NBN EN 14065):
- een lijst opstellen van de microbiologische risico's en de controlemaatregelen,
- de kritische controlepunten en de controlepunten bepalen,
- voor elk kritisch controlepunt streefniveaus en tolerantielimieten bepalen,
- voor elk kritisch controlepunt een toezichtprogramma opstellen,
- corrigerende maatregelen bepalen,
- de verificatieprocedures van het RABC-systeem opstellen,
- een documentatiesysteem opstellen.

Alle uitgevoerde controles door de verantwoordelijken van de wasserij moeten opgenomen worden in een periodiek verslag of in een logboek. Al deze documenten moeten beschikbaar zijn voor de zorginstelling, die het recht heeft een bezoek aan de wasserij te brengen wanneer dit nodig wordt geacht.

Volgende items worden hierbij nagekeken (zoals vermeld onder punt 4):
- De fysische doelstellingen worden gecontroleerd door een systematische visuele observatie van het gewassen textiel (witheid, afwezigheid van vlekken, kleuraspect, afwezigheid van gaten/scheuren en kwaliteit van de herstellingen).
  In dat verband beloopt de tolerantie inzake herstelling maximum 5 per laken (niet in het midden) en maximum 2 per sloop (aan één enkele zijde).

  Ter herinnering:
  - Het krimpen wordt idealiter beperkt tot 8 % bij de eerste wasbeurt en tot 10 % op het einde van het gebruik.
  - Het asgehalte is beperkt tot 0,7 %.
  - De mechanische slijtage overschrijdt geen 15 % na 100 wasbeurten.
  - De afwezigheid van condensatie in de verpakkingen met proper textiel (lage residuele vochtigheid).

- De chemische doelstellingen worden gecontroleerd door het registreren van de concentratieparameters van de wasproducten en door het meten van de pH (tussen 5,5 en 7,5). De afwezigheid van chemische residuen is wenselijk.

- De microbiologische doelstellingen worden gecontroleerd met behulp van contactplaten. De bodem van een contactplaat wordt rechtstreeks op het textiel gedrukt dat klaar is vóór verzending. (door een druk uit te oefenen van 500 gr gedurende 10 seconden). Na incubatie mag de telling van de kolonies (totaal kiemgetal) maximum 12 KVE per 25 cm2 bedragen (Norm EN14065).

Deze controles kunnen in de zorginstellingen worden uitgevoerd tijdens de verschillende fasen van het circuit van het proper textiel.

7.3 Buiten de wasserij

Het betreft het volgend textiel:
- het « delicaat » genoemd textiel (babykleertjes, knuffels, enz.),
- het huishoudelijk wasgoed,
- de raam- en bedgordijnen.

Er moet worden toegezien op de kwaliteit en het onderhoud van de machine, alsook op de naleving van de wasinstructies van de fabrikant.

8 Accreditatie

De accreditatie is een erkenning van een instantie op een gegeven domein. Ze kan voortvloeien uit een vrijwillig of een verplicht proces.
Elk accreditatieproces steunt op een normatief referentiesysteem, dat de vereisten in termen van technische competentie en uitvoering van een managementsysteem definieert.

De accreditatie-instantie beslist over de accreditatie van een organisatie op basis van de resultaten van een evaluatie van de technische competentie en de implementatie van een managementsysteem. Afhankelijk van deze evaluatie, waarin de resultaten van de conformiteitstests en mogelijke afwijkingen worden beschreven, verleent de accreditatie- instantie al dan niet de accreditatie aan de betreffende organisatie en dit voor een domein dat in de accreditatie duidelijk wordt vermeld, voor een periode van hoogstens vijf jaar.

De accreditatie van de gezondheidsinstellingen is een externe evaluatiemethode. Ze verwijst naar een professioneel proces waarin de zorginstelling het bewijs levert dat ze in haar werking en praktijken voldoet aan een reeks eisen, geformaliseerd en voorgesteld onder de vorm van een handboek, het referentiesysteem, aanbevolen door een accreditatie-instantie.
De hypothese die de basis vormt voor de accreditatie steunt op de veronderstelde correlatie tussen de kwaliteit van de verleende zorg op niveau van de resultaten en het referentiesysteem.

Hoewel deze correlatie nog niet wetenschappelijk vastgesteld is, heerst onder de professionelen consensus dat de accreditatie, dankzij de regelmatige bezoeken waarmee ze gepaard gaat, dient als hefboom voor de promotie van het kwaliteitsplan. De accreditatie gaat in de instelling dus gepaard met een grondige campagne, die alle personeelsleden op de been brengt rond een gezamenlijk doel: de manier van samenwerken optimaliseren om een kwaliteitsvolle zorgverlening en de veiligheid van de patiënten te garanderen.

Er bestaan meerdere accreditatie-instanties. De meest gekende in België zijn:
- Agrément Canada International: https://accreditation.ca/intl-fr/
- Joint Commission International: https://www.jointcommissioninternational.org/
- Haute Autorité de Santé: https://www.has-sante.fr/portail/
- NIAZ (Nederlands Instituut voor Accreditatie). https://www.niaz.nl/

Bijlage

Samenstelling van de werkgroep.

De samenstelling van het Bureau en het College alsook de lijst met de bij KB benoemde experten is beschikbaar op de website van de HGR: wie zijn we?.

Al de experten hebben op persoonlijke titel aan de werkgroep deelgenomen. Hun algemene belangenverklaringen alsook die van de leden van het Bureau en het College kunnen worden geraadpleegd op de website van de HGR (belangenconflicten).

De volgende experten hebben hun medewerking en goedkeuring verleend bij het opstellen van het advies. Het voorzitterschap werd waargenomen door Jacques MUTSERS en het wetenschappelijk secretariaat door Muriel BALTES.

COMPERE Alain	Verpleegkunde, ziekenhuishygiëne	CHBA Seraing
DE BRABANDERE Els	Verpleegkunde, infectiepreventie	UZ Gent
MAGNETTE Claudine	Verpleegkunde, ziekenhuishygiëne	CHR Huy
MUTSERS Jacques	Verpleegkunde, ziekenhuishygiëne	CHU-ULG Liège
PELLETIER Patrick	Logistiek	UCL
SIMON Anne	Microbiologie, ziekenhuishygiëne	UCL
STRALE Huguette	Ziekenhuishygiëne, epidemiologie	ULB-Erasme
THEVELIN Paul	Logistiek	CHU Brugmann
VAN LAER Frank	Verpleegkunde, ziekenhuishygiëne	UZA
VANDE PUTTE Maria (Mia)	Verpleegkunde, ziekenhuishygiëne	UZ Leuven
VELGHE Yves	Verpleegkunde , ziekenhuishygiëne	CHU Brugmann
WOICHE Christian	Preventieadviseur	ULB-Erasme

De volgende firma's/verenigingen/enz. werden gehoord:

VERREYCKEN Peter	Cleaning technology	Federatie van de Belgische Textielverzorging

V d h mu d r s h m n t q b t r s n l d q r

St-Joris n.v.
Emile Beauduinstraat 11
3890 Jeuk

tel. 011-70 58 70
fax 011-48 12 45
info@stjoris.eu

www.stjoris.eu